

**ỦY BAN NHÂN DÂN
TỈNH ĐẮK NÔNG**

Số: **1895** /UBND-NC

V/v góp ý đối với dự thảo Đề án
“Đổi mới và nâng cao hiệu quả
giám định tư pháp” đến năm 2022

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc

Đắk Nông, ngày **14** tháng 4 năm 2017

Kính gửi: Sở Tư pháp

Thực hiện Công văn số 1132/BTP-BTTP ngày 07/4/2017 của Bộ Tư pháp về việc lấy ý kiến góp ý đối với dự thảo Đề án “Đổi mới và nâng cao hiệu quả giám định tư pháp” đến năm 2022 (*phô tô gửi kèm*). Ủy ban nhân dân tỉnh chỉ đạo như sau:

1. Giao Sở Tư pháp chủ trì, phối hợp với các đơn vị có liên quan tham gia góp ý vào dự thảo Đề án “Đổi mới và nâng cao hiệu quả giám định tư pháp” đến năm 2022 theo yêu cầu của Bộ Tư pháp tại văn bản nêu trên.
2. Văn bản tham mưu, Sở Tư pháp gửi về UBND tỉnh trước ngày **23/4/2017** để tổng hợp, báo cáo Bộ Tư pháp.

Nhận được Công văn này, Sở Tư pháp khẩn trương triển khai thực hiện./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- CT, các Phó CT UBND tỉnh;
- CVP, các PCVP UBND tỉnh;
- Lưu: VT, NC.

02

**TL. CHỦ TỊCH
KT. CHÁNH VĂN PHÒNG
PHÓ CHÁNH VĂN PHÒNG**

Trần Văn Diêu

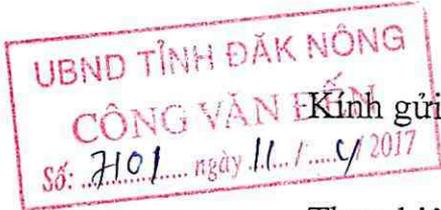
BỘ TƯ PHÁP

CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: **4432**/BTP - BTTP

V/v lấy ý kiến dự thảo Đề án "Đổi mới và nâng cao hiệu quả hoạt động giám định tư pháp" đến năm 2022

Hà Nội, ngày **07** tháng 4 năm 2017

Kính gửi: *Ủy ban nhân dân tỉnh Đắk Nông*

Thực hiện kết luận của Phó Thủ tướng Thường trực Chính phủ Trương Hòa Bình tại Hội nghị trực tuyến tổng kết 05 năm thực hiện Đề án "Đổi mới và nâng cao hiệu quả hoạt động giám định tư pháp" theo Thông báo số 04/TB-VPCP ngày 05/01/2017 của Văn phòng Chính phủ, Bộ Tư pháp chủ trì, phối hợp với các Bộ, ngành có liên quan nghiên cứu, xây dựng và trình Thủ tướng Chính phủ dự thảo Quyết định về việc tiếp tục thực hiện và điều chỉnh nội dung các nhiệm vụ giải pháp của Đề án "Đổi mới và nâng cao hiệu quả hoạt động giám định tư pháp" đến năm 2022.

Để có thêm cơ sở hoàn thiện Dự thảo Đề án trước khi trình Thủ tướng Chính phủ phê duyệt, Bộ Tư pháp trân trọng đề nghị Quý cơ quan tham gia ý kiến bằng văn bản về dự thảo Đề án "Đổi mới và nâng cao hiệu quả hoạt động giám định tư pháp" đến năm 2022.

Văn bản tham gia ý kiến của Quý cơ quan xin gửi về Bộ Tư pháp (Cục Hỗ trợ tư pháp) **trước ngày 25 tháng 4 năm 2017.**

Trân trọng cảm ơn sự quan tâm phối hợp của Quý cơ quan. *TH*

Nơi nhận:

- Như trên;
- Bộ trưởng (để báo cáo);
- Lưu: VT, Cục BTTP.

KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG

Trần Tiến Dũng

ĐỀ ÁN**ĐỔI MỚI VÀ NÂNG CAO HIỆU QUẢ HOẠT ĐỘNG
GIÁM ĐỊNH TƯ PHÁP ĐẾN NĂM 2022**

*(Ban hành kèm theo Quyết định số/QĐ-TTg
ngày tháng năm 2017 của Thủ tướng Chính phủ*

I. SỰ CẦN THIẾT**1. Yêu cầu thực tế**

Đề án “Đổi mới và nâng cao hiệu quả hoạt động giám định tư pháp” được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt theo Quyết định số 258/QĐ-TTg ngày 11/02/2010 (Đề án 258) gồm 07 nhóm nhiệm vụ và giải pháp, sau hơn 05 năm triển khai thực hiện, hầu hết các nhiệm vụ, giải pháp đề ra trong Đề án đã được tổ chức thực hiện trên thực tế, nhờ đó thể chế về giám định tư pháp đã được hoàn thiện một bước với việc ra đời của Luật giám định tư pháp năm 2012 và 38 văn bản hướng dẫn do Chính phủ, các Bộ, cơ quan ngang Bộ quản lý lĩnh vực giám định ban hành¹, các chế độ chính sách đối với người giám định tư pháp được quan tâm, chăm lo hơn; hệ thống tổ chức giám định tư pháp công lập trong lĩnh vực pháp y được củng cố, hoàn thiện một bước, tổ chức pháp y tâm thần được đổi mới bằng việc thành lập các Trung tâm pháp y tâm thần khu vực trực thuộc Bộ Y tế thay cho các Trung tâm tâm thần cấp tỉnh; cơ sở vật chất và điều kiện hoạt động của các tổ chức giám định tư pháp được quan tâm đầu tư, tăng cường; đội ngũ giám định viên tư pháp, người giám định tư pháp theo vụ việc có sự phát triển ngày càng nhanh cả về số lượng và chất lượng; việc lập và công bố danh sách tổ chức giám định tư pháp theo vụ việc, người giám định tư pháp theo vụ việc trong các lĩnh vực tài chính, thuế, ngân hàng, xây dựng, thông tin và truyền thông, giao thông vận tải... được chú trọng²; mô hình tổ chức giám định tư pháp ngoài công lập đã được xác lập và cho phép thành lập ở lĩnh vực tài chính, xây dựng, ngân hàng, chuyên ngành di vật, cổ vật và bản quyền tác giả trong lĩnh vực văn hóa; phạm vi giám định tư pháp được mở rộng gắn với việc cho phép một số người tham gia tố tụng quyền tự mình yêu cầu giám định tư pháp; chất lượng và hiệu quả hoạt động giám định tư pháp đã được nâng lên một bước, đáp ứng tốt hơn yêu cầu của hoạt động tố tụng; quản lý nhà nước về hoạt động giám định tư pháp có sự đổi mới, trong đó chú trọng tăng cường, phát huy

¹. Nghị định số 85/2013/NĐ-CP và các Thông tư của Bộ, cơ quan ngang Bộ quản lý lĩnh vực giám định

². Tổng số giám định viên tư pháp ở các lĩnh vực là 6.154 người (tăng hơn so với trước khi Đề án 258 là 3.493 người; người giám định tư pháp theo vụ việc được lựa chọn, công bố là 1630 người tăng 1.349 người, tăng gấp hơn 3 lần so với trước khi có Đề án 258)

trách nhiệm của các Bộ, ngành chủ quản và cơ quan tiến hành tố tụng nhằm tạo cơ chế “cộng đồng trách nhiệm” của các Bộ, ngành từ Trung ương đến địa phương đối với công tác giám định tư pháp...

Tuy nhiên, do giám định tư pháp là lĩnh vực rất khó và chuyên sâu, trước đây chưa được quan tâm nhiều, vì vậy thời gian 5 năm chưa đủ để làm chuyển biến căn bản, đột phá hoạt động giám định tư pháp, nhất là trước yêu cầu của tình hình mới của cải cách tư pháp và đẩy mạnh phòng, chống tham nhũng. Có nhiều nhiệm vụ giải pháp quan trọng của Đề án đang cần thời gian ”dài hơn” để thực hiện như tăng cường cơ sở vật chất, đào tạo nguồn lực cho hoạt động giám định, nâng cao chất lượng hoạt động giám định tư pháp, tăng cường nhận thức, phối hợp liên ngành... thì các nhiệm vụ này cần phải tiếp tục thực hiện trong nhiều năm tới thì mới đạt kết quả thực sự và phát huy tác dụng trên thực tế.

2. Cơ sở pháp lý

Tại cuộc họp ngày 04/11/2013 về triển khai, thực hiện Luật giám định tư pháp và Đề án, Phó Thủ tướng Chính phủ - Trưởng Ban Chỉ đạo thực hiện Đề án ở cấp Trung ương đã giao Bộ Tư pháp: *nghiên cứu trình Thủ tướng Chính phủ Quyết định sửa đổi Đề án 258 về “Đổi mới và nâng cao hiệu quả hoạt động giám định tư pháp” gắn với việc thi hành Luật giám định tư pháp³;*

Tiếp đó, tại cuộc họp ngày 17/5/2016 về tình hình thực hiện Đề án “Đổi mới và nâng cao hiệu quả hoạt động giám định tư pháp”, Phó Thủ tướng Trương Hòa Bình đã chỉ đạo: *“Bộ Tư pháp chủ trì, phối hợp với Văn phòng Chính phủ, các Bộ, ngành có liên quan chuẩn bị...tổ chức Hội nghị sơ kết thực hiện Đề án; đề xuất báo cáo Thủ tướng Chính phủ về tiếp tục thực hiện Đề án ở giai đoạn tiếp theo gắn với cải cách tư pháp đến năm 2020 để phát huy kết quả thực hiện Đề án trong thời gian qua và tiếp tục bảo đảm các biện pháp tăng cường chất lượng, hiệu quả hoạt động giám định tư pháp trong thời gian tới”.*

Tại Hội nghị trực tuyến tổng kết 05 năm thực hiện Đề án “Đổi mới và nâng cao hiệu quả hoạt động giám định tư pháp” ngày 25/11/2016, Phó Thủ tướng Thường trực Chính phủ Trương Hòa Bình đã chỉ đạo: *giao Bộ Tư pháp trình Thủ tướng Chính phủ dự thảo Quyết định về việc tiếp tục thực hiện và điều chỉnh nội dung các nhiệm vụ giải pháp của Đề án “Đổi mới và nâng cao hiệu quả hoạt động giám định tư pháp” đến năm 2020 gắn với cải cách tư pháp và thực hiện Luật giám định tư pháp⁴.*

Vì vậy, việc xây dựng, trình Thủ tướng Chính phủ dự thảo Quyết định về việc tiếp tục thực hiện và điều chỉnh nội dung các nhiệm vụ giải pháp của Đề án “Đổi mới và nâng cao hiệu quả hoạt động giám định tư pháp” đến năm 2022 là yêu cầu cần thiết, khách quan.

³ Thông báo số 418/TB-VPCP ngày 12/11/2013 của Văn phòng Chính phủ về kết luận của nguyên Phó Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Xuân Phúc tại cuộc họp ngày 04/11/2013.

⁴ Thông báo số 04/TB-VPCP ngày 05/01/2016 của Văn phòng Chính phủ.

II. QUAN ĐIỂM CHỈ ĐẠO

1. Tiếp tục thể chế hoá chủ trương của Đảng về Chiến lược cải cách tư pháp đến năm 2020, nâng cao chất lượng hoạt động giám định và đội ngũ người làm giám định, bảo đảm hoạt động giám định đáp ứng tốt các yêu cầu của hoạt động tố tụng, phòng chống tham nhũng, gắn với thực hiện cải cách hành chính, cải cách tư pháp trong tình hình mới.

2. Khắc phục được những hạn chế, bất cập hiện nay trong tổ chức, hoạt động, quản lý giám định tư pháp; đẩy mạnh xã hội hóa ở các lĩnh vực giám định; ***tạo sự chuyển biến căn bản, đột phá trong hoạt động giám định tư pháp.***

3. Bảo đảm tính khoa học, phù hợp với thực tiễn, đồng bộ và khả thi, kế thừa và phát triển những kết quả đạt được của Đề án 258 trước đây, tận dụng tối đa kết quả và nguồn lực hiện có.

III. MỤC TIÊU

1. Mục tiêu chung

Tiếp tục đổi mới tổ chức, hoạt động và quản lý giám định tư pháp nhằm tạo chuyển biến căn bản, đột phá về chất lượng và hiệu quả hoạt động giám định tư pháp, góp phần nâng cao chất lượng của hoạt động tố tụng, phòng chống tham nhũng, đồng thời thực hiện xã hội hóa mạnh mẽ hoạt động giám định tư pháp bảo đảm đáp ứng yêu cầu của tổ chức, cá nhân ngoài hoạt động tố tụng.

2. Mục tiêu cụ thể

2.1. Về thể chế

Tiếp tục hoàn thiện chế định giám định tư pháp theo hướng đổi mới, phù hợp với thông lệ quốc tế và điều kiện cụ thể của Việt Nam; sửa đổi Luật Giám định tư pháp và các văn bản hướng dẫn thi hành, tạo hành lang pháp lý đầy đủ, thống nhất và đồng bộ về tổ chức, hoạt động, quản lý giám định tư pháp, bảo đảm gắn kết, liên thông, đồng bộ giữa pháp luật về giám định tư pháp với các quy định của pháp luật tố tụng (hình sự, dân sự, hành chính) và các quy định khác có liên quan.

2.2. Về tổ chức, đội ngũ người giám định tư pháp

a) Tiếp tục xây dựng, phát triển, hoàn thiện hệ thống tổ chức giám định tư pháp trong lĩnh vực pháp y, pháp y tâm thần, kỹ thuật hình sự theo hướng trọng điểm theo khu vực, vùng miền, bảo đảm phát huy nguồn lực hiện có, hiệu quả đầu tư, khắc phục tình trạng chồng chéo về chức năng, nhiệm vụ.

b) Củng cố, phát triển mạng lưới các tổ chức chuyên môn có năng lực trong các lĩnh vực không có tổ chức giám định tư pháp: tài chính, ngân hàng, xây dựng, tài nguyên môi trường, văn hóa, thông tin và truyền thông, sở hữu trí tuệ... thông qua cơ chế điều phối, huy động, thu hút các tổ chức này tham gia

tích cực, hiệu quả hoạt động giám định tư pháp gắn với nhu cầu của hoạt động tố tụng.

c) Mở rộng phạm vi, tạo điều kiện thuận lợi bảo đảm việc thành lập Văn phòng giám định tư pháp ở các lĩnh vực giám định tư pháp, nhất là thí điểm thành lập ở lĩnh vực có nhu cầu lớn, thường xuyên.

d) Đội ngũ giám định viên tư pháp và người giám định tư pháp theo vụ việc được tăng cường và bảo đảm cả về số lượng và chất lượng (trình độ chuyên môn, nghiệp vụ giám định, kiến thức pháp lý cần thiết).

2.3. Về cơ sở vật chất của các tổ chức giám định tư pháp

Phấn đấu đến năm 2022, các tổ chức giám định tư pháp ở trung ương và địa phương được bảo đảm điều kiện cần thiết về cơ sở vật chất như có trụ sở ổn định, kinh phí, trang thiết bị, phương tiện giám định đầy đủ, từng bước hiện đại, đạt tiêu chuẩn khu vực và thế giới.

2.4. Về hoạt động

Tiếp tục nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động giám định tư pháp, bảo đảm hoạt động giám định tư pháp ở tất cả các lĩnh vực được thực hiện theo quy chuẩn chuyên môn và quy trình thống nhất trong phạm vi toàn quốc, các kết luận giám định chính xác, khách quan, phục vụ kịp thời, có chất lượng yêu cầu của hoạt động tố tụng; đẩy mạnh việc thực hiện giám định theo yêu cầu giám định của tổ chức, cá nhân trong xã hội của các tổ chức giám định tư pháp.

2.5. Về quản lý

Xây dựng và tổ chức thực thi cơ chế quản lý nhà nước phù hợp, hiệu quả đối với hoạt động giám định tư pháp theo hướng tăng cường vai trò, trách nhiệm của Bộ, ngành chủ quản và trách nhiệm của các cơ quan tiến hành tố tụng, kết hợp với phát huy vai trò, trách nhiệm của các hiệp hội, tổ chức nghề nghiệp trong từng lĩnh vực giám định.

IV. NHIỆM VỤ VÀ GIẢI PHÁP

1. Hoàn thiện chế định giám định tư pháp, tạo cơ sở pháp lý đầy đủ, thống nhất, đồng bộ, khả thi cho tổ chức, hoạt động, quản lý giám định tư pháp đáp ứng yêu cầu cải cách tư pháp, cải cách pháp luật và phòng, chống tham nhũng trong tình hình mới

1.1. Xây dựng và trình Quốc hội dự án Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật giám định tư pháp.

- Thời gian thực hiện: năm 2018 - 2020.

- Cơ quan chủ trì: Bộ Tư pháp.

- Cơ quan phối hợp: Các Bộ, ngành và cơ quan có liên quan.

1.2. Sửa đổi, bổ sung quy trình giám định pháp y; ban hành quy trình giám định chuẩn, thời hạn giám định ở lĩnh vực tài chính, ngân hàng, xây dựng, văn hóa, tài nguyên và môi trường, thông tin và truyền thông, nông nghiệp và phát triển nông thôn... để bảo đảm hoạt động giám định tư pháp được thực hiện theo quy trình thống nhất trong phạm vi toàn quốc.

- Thời gian thực hiện: năm 2018 - 2019.

- Cơ quan chủ trì: Bộ Y tế, Ngân hàng Nhà nước, Bộ Xây dựng, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch, Bộ Tài nguyên và Môi trường, Bộ Thông tin và Truyền Thông, Bộ Nông nghiệp và phát triển nông thôn, và các Bộ, ngành chủ quản khác.

- Cơ quan phối hợp: Bộ Tư pháp và các cơ quan có liên quan.

1.3. Sửa đổi, bổ sung các quy định về chi phí giám định tư pháp và có hướng dẫn cụ thể bảo đảm phù hợp với tính chất, yêu cầu đặc thù của hoạt động giám định tư pháp và đáp ứng yêu cầu thực tiễn của hoạt động tố tụng.

- Thời gian thực hiện: năm 2018 - 2019.

- Cơ quan chủ trì: Bộ Tài chính và các Bộ, ngành chủ quản.

- Cơ quan phối hợp: Bộ Tư pháp và các cơ quan có liên quan.

2. Hoàn thiện hệ thống tổ chức giám định tư pháp và tăng cường cơ sở vật chất, bảo đảm điều kiện hoạt động giám định tư pháp

2.1. Hoàn thiện hệ thống và bảo đảm điều kiện hoạt động cho tổ chức giám định tư pháp công lập

2.1.1. Hoàn thiện hệ thống tổ chức giám định tư pháp công lập trong các lĩnh vực: pháp y, pháp y tâm thần và kỹ thuật hình sự có tính đến yếu tố trọng điểm theo khu vực, vùng miền, bảo đảm đáp ứng tốt yêu cầu hoạt động tố tụng.

- Thời gian thực hiện: năm 2017 - 2022.

- Cơ quan chủ trì: Bộ Y tế đối với lĩnh vực pháp y và pháp y tâm thần, Bộ Công an đối với lĩnh vực kỹ thuật hình sự; Bộ Quốc phòng và Ủy ban nhân dân cấp tỉnh đối với tổ chức giám định tư pháp thuộc thẩm quyền quản lý.

- Cơ quan phối hợp: Bộ Tư pháp và các cơ quan có liên quan.

2.1.2. Thực hiện việc củng cố và phát triển tổ chức giám định pháp y ở cấp tỉnh bảo đảm phát huy nguồn lực hiện có, khắc phục tình trạng chùng chể về chức năng, nhiệm vụ.

- Thời gian thực hiện: năm 2017 - 2022.

- Cơ quan chủ trì: Bộ Y tế.

- Cơ quan phối hợp: Bộ Công an, Bộ Tư pháp, Ủy ban nhân dân cấp tỉnh và các cơ quan có liên quan.

2.1.3. Ban hành danh mục và bảo đảm cơ sở vật chất cần thiết tối thiểu cho các tổ chức giám định pháp y, pháp y tâm thần, kỹ thuật hình sự trong toàn quốc, từng bước tăng cường theo hướng hiện đại tiến tới đạt tiêu chuẩn khu vực và thế giới theo lộ trình của từng giai đoạn cụ thể và thứ tự ưu tiên có trọng tâm, trọng điểm khu vực vùng miền và bảo đảm hiệu quả đầu tư.

- Thời gian thực hiện: năm 2017 - 2022.

- Cơ quan chủ trì:

+ Bộ Y tế, Bộ Công an ban hành danh mục cơ sở vật chất cần thiết tối thiểu và từng bước hiện đại theo lộ trình từng giai đoạn và trọng tâm, trọng điểm của lĩnh vực giám định pháp y, pháp y tâm thần thuộc thẩm quyền quản lý.

+ Bộ Y tế, Bộ Công an, Bộ Quốc phòng và các Ủy ban nhân dân cấp tỉnh thực hiện việc bảo đảm, tăng cường cơ sở vật chất cho các tổ chức giám định tư pháp thuộc thẩm quyền, trách nhiệm của Bộ, ngành và địa phương mình.

- Cơ quan phối hợp: Bộ Tài chính, Bộ Kế hoạch - Đầu tư, Bộ Tư pháp và các cơ quan có liên quan.

2.2. Thực hiện xã hội hóa, tạo cơ sở pháp lý và hỗ trợ thành lập tổ chức giám định tư pháp ngoài công lập ở một số lĩnh vực

2.2.1. Nghiên cứu, xây dựng và trình Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án tăng cường xã hội hóa hoạt động giám định tư pháp trong thời gian tới.

- Thời gian thực hiện: năm 2019.

- Cơ quan chủ trì: Bộ Tư pháp.

- Cơ quan phối hợp: các Bộ, ngành và các cơ quan có liên quan.

2.2.2. Cho phép thí điểm thành lập Văn phòng giám định tư pháp ở một số lĩnh vực, chuyên ngành mà người dân, xã hội có nhu cầu lớn như một số chuyên ngành trong lĩnh vực kỹ thuật hình sự (giám định giấy tờ, chữ viết, dấu vết tài liệu, giám định ADN...) và một số lĩnh vực khác.

- Thời gian thực hiện: năm 2019 - 2022.

- Cơ quan chủ trì: Ủy ban nhân dân cấp tỉnh.

- Cơ quan phối hợp: các Bộ, ngành và các cơ quan có liên quan.

2.3. Củng cố, phát triển mạng lưới các tổ chức giám định tư pháp theo vụ việc ở các lĩnh vực theo hướng chú trọng năng lực, chất lượng và gắn với yêu cầu của hoạt động tố tụng

2.3.1. Rà soát, lựa chọn, lập và công bố định kỳ danh sách các tổ chức giám định tư pháp theo vụ việc ở các lĩnh vực không có tổ chức giám định tư pháp công lập theo hướng chú trọng năng lực, chất lượng và gắn với nhu cầu của hoạt động tố tụng, bảo đảm đáp ứng tốt yêu cầu của hoạt động điều tra, truy tố, xét xử, nhất là giải quyết án tham nhũng.

- Thời gian thực hiện: hằng năm.

- Cơ quan chủ trì:

+ Bộ Xây dựng rà soát, lập và công bố định kỳ danh sách cơ quan, tổ chức chuyên môn để làm giám định tư pháp theo vụ việc đối với lĩnh vực xây dựng.

+ Bộ Tài chính rà soát, lập và công bố định kỳ danh sách cơ quan, tổ chức chuyên môn để làm giám định tư pháp theo vụ việc đối với lĩnh vực tài chính.

+ Ngân hàng nhà nước rà soát, lập và công bố định kỳ danh sách cơ quan, tổ chức chuyên môn để làm giám định tư pháp theo vụ việc đối với lĩnh vực ngân hàng.

+ Bộ Thông tin và Truyền Thông rà soát, lập và công bố định kỳ danh sách cơ quan, tổ chức chuyên môn để làm giám định tư pháp theo vụ việc đối với lĩnh vực thông tin và truyền thông.

+ Bộ Tài nguyên và Môi trường rà soát, lập và công bố định kỳ danh sách cơ quan, tổ chức chuyên môn để làm giám định tư pháp theo vụ việc đối với lĩnh vực tài nguyên và môi trường.

+ Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch rà soát, lập và công bố định kỳ danh sách cơ quan, tổ chức chuyên môn để làm giám định tư pháp theo vụ việc đối với lĩnh vực văn hóa.

+ Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn rà soát, lập và công bố định kỳ danh sách cơ quan, tổ chức chuyên môn để làm giám định tư pháp theo vụ việc đối với lĩnh vực nông nghiệp và phát triển nông thôn.

+ Bộ Kế hoạch và Đầu tư rà soát, lập và công bố định kỳ danh sách cơ quan, tổ chức chuyên môn để làm giám định tư pháp theo vụ việc đối với lĩnh vực kế hoạch và đầu tư.

+ Bộ Khoa học công nghệ rà soát, lập và công bố định kỳ danh sách cơ quan, tổ chức chuyên môn để làm giám định tư pháp theo vụ việc đối với lĩnh vực khoa học công nghệ.

+ Bộ Công thương rà soát, lập và công bố định kỳ danh sách cơ quan, tổ chức chuyên môn để làm giám định tư pháp theo vụ việc đối với lĩnh vực công thương.

+ Ủy ban nhân dân cấp tỉnh rà soát, lập và công bố định kỳ danh sách cơ quan, tổ chức chuyên môn ở địa phương để làm giám định tư pháp theo vụ việc.

- Cơ quan phối hợp: Cơ quan điều tra, Viện kiểm sát, Tòa án ở cấp Trung ương, cấp tỉnh và Bộ Tư pháp, các cơ quan có liên quan.

2.3.2. Xây dựng, trình Thủ tướng Chính phủ ban hành chính sách ưu đãi, thu hút các tổ chức chuyên môn (trong nhà nước và khu vực ngoài nhà nước) ở lĩnh vực không có tổ chức giám định tư pháp công lập tham gia hoạt động giám định tư pháp.

- Thời gian thực hiện: 2019 - 2020.
- Cơ quan chủ trì: Bộ Tư pháp.
- Cơ quan phối hợp: các Bộ, ngành và cơ quan có liên quan.

3. Củng cố và phát triển đội ngũ người giám định tư pháp cả về số lượng và chất lượng

3.1. Rà soát, lựa chọn, lập và công bố định kỳ đội ngũ người giám định tư pháp ở từng lĩnh vực gắn với nhu cầu giám định của hoạt động tổ tụng bảo đảm phục vụ kịp thời, có chất lượng yêu cầu hoạt động điều tra, truy tố và xét xử, phòng chống tham nhũng.

- Thời gian thực hiện: hằng năm.
- Cơ quan chủ trì: các Bộ, ngành chủ quản và Ủy ban nhân dân cấp tỉnh.
- Cơ quan phối hợp: Cơ quan điều tra, Viện kiểm sát, Tòa án ở cấp Trung ương, cấp tỉnh và các cơ quan có liên quan.

3.2. Tổ chức thực hiện Đề án tôn vinh các chuyên gia giỏi, hàng đầu trong các lĩnh vực tham gia hoạt động giám định; nghiên cứu, trình Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định về chế độ ưu đãi, thu hút người làm giám định tư pháp.

- Thời gian thực hiện: 2018 và hằng năm.
- Cơ quan chủ trì: Bộ Tư pháp, các Bộ, ngành chủ quản và Ủy ban nhân dân cấp tỉnh.
- Cơ quan phối hợp: các cơ quan có liên quan.

3.3. Tổ chức bồi dưỡng nghiệp vụ giám định và kiến thức pháp lý cho đội ngũ người giám định tư pháp ở các lĩnh vực, nhất là những lĩnh vực mới, ngày càng tăng như tài chính, ngân hàng, xây dựng, tài nguyên môi trường, nông nghiệp và phát triển nông thôn, đầu tư...; chuẩn hóa chương trình, tài liệu đào tạo, bồi dưỡng, hình thành và phát triển các cơ sở đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ giám định trong từng lĩnh vực.

- Thời gian thực hiện: hằng năm.
- Cơ quan chủ trì: các Bộ, ngành chủ quản và Ủy ban nhân dân cấp tỉnh.
- Cơ quan phối hợp: Bộ Tư pháp và các cơ quan có liên quan.

4. Nâng cao chất lượng hoạt động giám định tư pháp, đổi mới hoạt động trung cầu, yêu cầu giám định; đổi mới hoạt động đánh giá kết luận giám định.

4.1. Ban hành hướng dẫn cụ thể và tổ chức thực hiện cơ chế tiếp nhận trung cầu và thực hiện giám định ở các cơ quan, tổ chức chuyên môn được trung cầu giám định tư pháp và cơ chế khai thác, sử dụng thiết bị chuyên dụng của các cơ sở khoa học, kỹ thuật và tổ chức chuyên môn vào hoạt động giám định tư pháp để bảo đảm điều kiện, thời hạn và chất lượng giám định.

- Thời gian thực hiện: năm 2018 - 2022.

- Cơ quan chủ trì: Bộ Xây dựng, Bộ Tài chính, Ngân hàng Nhà nước, Bộ Thông tin và Truyền Thông, Bộ Tài nguyên và môi trường, Bộ Văn hóa Thể thao và Du lịch, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, các Bộ, cơ quan ngang Bộ khác.

- Cơ quan phối hợp: Bộ Tư pháp, các cơ quan có liên quan và Ủy ban nhân dân cấp tỉnh.

4.2. Ban hành hướng dẫn và tổ chức thực hiện cơ chế trung cầu, yêu cầu giám định, đánh giá kết luận giá định theo nguyên tắc coi trọng yếu tố năng lực, chất lượng giám định, sự độc lập của tổ chức, cá nhân được trung cầu, yêu cầu và thực hiện giám định theo hướng bảo đảm sự bình đẳng của các bên tố tụng trong việc thu thập, xác lập, cung cấp các kết luận giám định với tư cách là một loại chứng cứ đặc thù.

- Thời gian thực hiện: năm 2018 - 2022.

- Cơ quan chủ trì: Viện Kiểm sát nhân dân tối cao.

- Cơ quan phối hợp: Bộ Công an, Tòa án nhân dân tối cao, Bộ Tư pháp và các Bộ, ngành, cơ quan có liên quan.

4.3. Hoàn thiện, hướng dẫn và tổ chức thực hiện cơ chế bảo đảm kinh phí cho các cơ quan tiến hành tố tụng chi trả kịp thời, đầy đủ chi phí, bồi dưỡng giám định cho các tổ chức, cá nhân thực hiện giám định.

- Thời gian thực hiện: năm 2017 - 2022.

- Cơ quan chủ trì: Bộ Công an, Viện Kiểm sát nhân dân tối cao, Tòa án nhân dân tối cao.

- Cơ quan phối hợp: Bộ Tài chính, Bộ Tư pháp và các cơ quan có liên quan.

4.4. Ban hành hệ thống chỉ tiêu thống kê và tổ chức thực hiện việc thống kê, đánh giá số lượng, chất lượng hoạt động giám định tư pháp; đánh giá, sử dụng kết luận giám định trong hoạt động điều tra, truy tố và xét xử.

- Thời gian thực hiện: năm 2018 - 2022.

- Cơ quan chủ trì: Bộ Công an, Bộ Quốc phòng, Viện Kiểm sát nhân dân tối cao, Tòa án nhân dân tối cao.

- Cơ quan phối hợp: Bộ Tư pháp và các cơ quan có liên quan.

4.5. Hướng dẫn và đẩy mạnh việc cung cấp dịch vụ chuyên môn của các tổ chức giám định tư pháp công lập cho tổ chức, cá nhân trong xã hội phục vụ các giao dịch dân sự, kinh tế và tự giải quyết các tranh chấp phát sinh.

- Thời gian thực hiện: 2017 - 2022.

- Cơ quan chủ trì: Bộ Công an, Bộ Quốc phòng, Bộ Y tế và Ủy ban nhân dân cấp tỉnh.

- Cơ quan phối hợp: Bộ Tư pháp và các cơ quan có liên quan.

5. Nâng cao hiệu quả, hiệu lực quản lý nhà nước về công tác giám định tư pháp và thực thi pháp luật

5.1. Nghiên cứu, đề xuất giải pháp tiếp tục đổi mới cơ chế quản lý nhà nước đối với công tác giám định tư pháp theo hướng phi tập trung hóa quản lý nhà nước và tăng cường, phát huy tối đa vai trò, trách nhiệm của các Bộ, ngành chuyên môn chủ quản, Ủy ban nhân dân cấp tỉnh đối với tổ chức, hoạt động giám định ở lĩnh vực, phạm vi thuộc thẩm quyền quản lý; trách nhiệm của các cơ quan tiến hành tố tụng đối với hoạt động giám định tư pháp; tăng cường vai trò của các hiệp hội, tổ chức nghề nghiệp trong từng lĩnh vực giám định.

- Thời gian thực hiện: năm 2018 - 2022.

- Cơ quan chủ trì: Bộ Tư pháp.

- Cơ quan phối hợp: Các Bộ, ngành và các cơ quan có liên quan.

5.2. Ban hành và tổ chức thực hiện Quy chế phối hợp giữa các cơ quan quản lý hoạt động giám định tư pháp với các cơ quan tiến hành tố tụng; giữa cơ quan trung cầu với cơ quan, tổ chức thực hiện giám định bảo đảm thông tin thông suốt, kịp thời và phối hợp hiệu quả giữa các cơ quan trong tổ chức, hoạt động và quản lý giám định tư pháp.

- Thời gian thực hiện: năm 2017 - 2022.

- Cơ quan chủ trì: Bộ Tư pháp, các Bộ, ngành có liên quan.

- Cơ quan phối hợp: Các Bộ, ngành và các cơ quan có liên quan.

5.3. Tăng cường kiểm tra, thanh tra tình hình tổ chức, hoạt động giám định tư pháp, việc thực hiện nhiệm vụ của các Bộ, ngành, địa phương và các cơ quan tiến hành tố tụng về giám định tư pháp.

- Thời gian thực hiện: hằng năm.

- Cơ quan chủ trì: Bộ Tư pháp, các Bộ, ngành có liên quan.

- Cơ quan phối hợp: Các cơ quan, tổ chức có liên quan.

5.4. Giao nhiệm vụ, chỉ định cơ quan, đơn vị làm đầu mối giúp các cơ quan tiến hành tố tụng cấp Trung ương và cấp tỉnh trong việc thông tin, phối hợp với các Bộ, ngành chủ quản và cơ quan có liên quan về giám định tư pháp

- Thời gian thực hiện: hằng năm.

- Cơ quan chủ trì: Bộ Công an, Viện kiểm sát nhân dân tối cao, Tòa án nhân dân tối cao và Công an, Viện kiểm sát nhân dân, Tòa án nhân dân cấp tỉnh.

- Cơ quan phối hợp: Bộ Tư pháp, các Bộ, ngành chủ quản và các cơ quan có liên quan ở cấp tỉnh.

5.5. Ban hành và tổ chức thực hiện hướng dẫn về kinh phí bảo đảm thực hiện nhiệm vụ quản lý nhà nước đối với công tác giám định tư pháp của các Bộ, ngành và địa phương

- Thời gian thực hiện: năm 2017 - 2022.

- Cơ quan chủ trì: Bộ Tài chính.

- Cơ quan phối hợp: Bộ Tư pháp và các cơ quan có liên quan.

V. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Ban hành kế hoạch và tổ chức thực hiện Đề án

Các Bộ, cơ quan ngang Bộ và các Ủy ban nhân dân cấp tỉnh khẩn trương phổ biến, quán triệt Đề án, ban hành kế hoạch, bảo đảm các điều kiện cần thiết và tổ chức thực hiện có hiệu quả các nhiệm vụ được giao theo quy định của Đề án.

Đề nghị Viện kiểm sát nhân dân tối cao, Tòa án nhân dân tối cao phổ biến, quán triệt Đề án, ban hành kế hoạch, bảo đảm các điều kiện cần thiết và tổ chức thực hiện có hiệu quả các nhiệm vụ được giao theo quy định của Đề án.

2. củng cố, kiện toàn và nâng cao chất lượng hoạt động của Ban Chỉ đạo thực hiện Đề án ở cấp Trung ương và địa phương

Ban Chỉ đạo thực hiện Đề án ở cấp Trung ương và địa phương tiếp tục hoạt động đến năm 2022 và cần được củng cố, kiện toàn, bảo đảm điều kiện và nâng cao chất lượng hoạt động của Ban chỉ đạo và Tổ Thư ký giúp việc Ban Chỉ đạo.

3. Kinh phí thực hiện Đề án

3.1. Kinh phí triển khai thực hiện Đề án được bảo đảm thực hiện bằng ngân sách nhà nước và các nguồn tài trợ, viện trợ (nếu có).

3.2. Ngân sách Trung ương bảo đảm thực hiện các nhiệm vụ, giải pháp giao cho các Bộ, ngành, cơ quan ở Trung ương và hỗ trợ trang cấp các thiết bị, phương tiện giám định chuyên dụng cho các tổ chức giám định tư pháp ở địa phương.

Hàng năm, các Bộ, ngành, cơ quan ở Trung ương lập dự toán kinh phí thực hiện nhiệm vụ, giải pháp được giao theo tiến độ quy định tại Đề án này, gửi cơ quan có thẩm quyền thẩm định và giao dự toán theo quy định.

3.3. Ngân sách địa phương bảo đảm thực hiện các nhiệm vụ, giải pháp thuộc thẩm quyền, trách nhiệm của Ủy ban nhân dân cấp tỉnh trong ngân sách thường xuyên hàng năm của địa phương.

3.4. Bộ Tài chính chủ trì, phối hợp với Bộ Tư pháp hướng dẫn việc lập dự toán, cân đối, bố trí, quản lý và sử dụng kinh phí để bảo đảm thực hiện các nhiệm vụ, hoạt động của Đề án có hiệu quả, thiết thực và tiết kiệm.

4. Tổ chức kiểm tra, sơ kết, tổng kết

Bộ Tư pháp có trách nhiệm hướng dẫn, theo dõi, đôn đốc việc triển khai thực hiện Đề án; chủ trì, phối hợp với các Bộ, ngành, cơ quan có liên quan tiến hành kiểm tra, đánh giá tình hình thực hiện nhiệm vụ được giao của Bộ, ngành, địa phương; tiến hành sơ kết, tổng kết những việc đã thực hiện và đúc rút bài học kinh nghiệm tiếp tục thực hiện các giải pháp nhằm đạt được mục tiêu mà Đề án đặt ra.

THỦ TƯỚNG

Nguyễn Xuân Phúc

Số: /BTP-TTr

Hà Nội, ngày tháng năm 2017

TỜ TRÌNH**Dự thảo Quyết định phê duyệt “Đề án đổi mới và nâng cao hiệu quả hoạt động giám định tư pháp” đến 2022**

Kính gửi: Thủ tướng Chính phủ

Thực hiện Chương trình công tác của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ năm 2017, Bộ Tư pháp đã phối hợp với các Bộ, ngành hữu quan xây dựng "Đề án về đổi mới và nâng cao hiệu quả hoạt động giám định tư pháp" giải đoạn 2. Bộ Tư pháp xin trình Thủ tướng Chính phủ Dự thảo Quyết định phê duyệt “Đề án đổi mới và nâng cao hiệu quả hoạt động giám định tư pháp” giai đoạn 2 với những nội dung cơ bản sau đây:

I. SỰ CẦN THIẾT**1. Yêu cầu thực tế**

Đề án “Đổi mới và nâng cao hiệu quả hoạt động giám định tư pháp” được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt theo Quyết định số 258/QĐ-TTg ngày 11/02/2010 (Đề án 258) gồm 07 nhóm nhiệm vụ và giải pháp, sau hơn 05 năm triển khai thực hiện, hầu hết các nhiệm vụ, giải pháp đề ra trong Đề án đã được thực hiện, nhờ đó thể chế về giám định tư pháp đã cơ bản được hoàn thiện một bước với việc ra đời của Luật giám định tư pháp năm 2012 và 38 văn bản hướng dẫn do Chính phủ, các Bộ, cơ quan ngang Bộ quản lý lĩnh vực giám định ban hành¹, các chế độ chính sách đối với người giám định tư pháp được quan tâm, chăm lo hơn; hệ thống tổ chức giám định tư pháp công lập trong lĩnh vực pháp y được củng cố, hoàn thiện một bước, tổ chức pháp y tâm thần được đổi mới bằng việc thành lập các Trung tâm pháp y tâm thần khu vực trực thuộc Bộ Y tế thay cho các Trung tâm tâm thần cấp tỉnh; cơ sở vật chất và điều kiện hoạt động của các tổ chức giám định tư pháp được quan tâm đầu tư, tăng cường; đội ngũ giám định viên tư pháp, người giám định tư pháp theo vụ việc có sự phát triển ngày càng nhanh cả về số lượng và chất lượng; việc lập và công bố danh sách tổ chức giám định tư pháp theo vụ việc, người giám định tư pháp theo vụ việc trong các lĩnh vực tài chính, thuế, ngân hàng, xây dựng, thông tin và truyền thông, giao thông vận tải... được chú trọng²; mô hình tổ chức giám định tư pháp ngoài công lập đã được xác lập và cho phép thành lập ở lĩnh vực tài chính, xây dựng, ngân

¹. Nghị định số 85/2013/NĐ-CP và các Thông tư của Bộ, cơ quan ngang Bộ quản lý lĩnh vực giám định

². Tổng số giám định viên tư pháp ở các lĩnh vực là 6.154 người (tăng hơn so với trước khi Đề án 258 là 3.493 người; người giám định tư pháp theo vụ việc được lựa chọn, công bố là 1630 người tăng 1.349 người, tăng gấp hơn 3 lần so với trước khi có Đề án 258)

hàng, chuyên ngành di vật, cổ vật và bản quyền tác giả trong lĩnh vực văn hóa; phạm vi giám định tư pháp được mở rộng gắn với việc cho phép một số người tham gia tố tụng quyền tự mình yêu cầu giám định tư pháp; chất lượng và hiệu quả hoạt động giám định tư pháp đã được nâng lên một bước, đáp ứng tốt hơn yêu cầu của hoạt động tố tụng; quản lý nhà nước về hoạt động giám định tư pháp có sự đổi mới, trong đó chú trọng tăng cường, phát huy trách nhiệm của các Bộ, ngành chủ quản và cơ quan tiến hành tố tụng nhằm tạo cơ chế “cộng đồng trách nhiệm” của các Bộ, ngành từ Trung ương đến địa phương đối với công tác giám định tư pháp...

Tuy nhiên, sau 5 năm triển khai, thực hiện Đề án, bên cạnh những kết quả đạt được đáng ghi nhận nêu trên, công tác giám định tư pháp tuy đã có biến chuyển nhưng chưa phải là căn bản, đột phá, còn có những hạn chế, bất cập như nhận thức của các cấp các ngành về giám định tư pháp có được nâng lên nhưng chưa đầy đủ và thống nhất; thể chế cần tiếp tục hoàn thiện; nhiều vướng mắc, khó khăn trong hoạt động giám định tư pháp cần tiếp tục giải quyết, nhất là trước yêu cầu của tình hình mới của cải cách tư pháp và đẩy mạnh phòng chống tham nhũng; đặc biệt là có nhiều nhiệm vụ giải pháp quan trọng của Đề án đang được các Bộ, ngành và địa phương triển khai, thực hiện như tăng cường cơ sở vật chất, đào tạo nguồn lực, nâng cao chất lượng hoạt động giám định tư pháp, phối hợp liên ngành... thì cần phải tiếp tục thực hiện trong nhiều năm tới thì mới đạt kết quả và phát huy tác dụng trên thực tế.

2. Cơ sở pháp lý

Tại cuộc họp ngày 04/11/2013 về triển khai, thực hiện Luật giám định tư pháp và Đề án, Phó Thủ tướng Chính phủ - Trưởng Ban Chỉ đạo thực hiện Đề án ở cấp Trung ương đã giao Bộ Tư pháp: *“nghiên cứu trình Thủ tướng Chính phủ Quyết định sửa đổi Đề án 258 về “Đổi mới và nâng cao hiệu quả hoạt động giám định tư pháp” gắn với việc thi hành Luật giám định tư pháp”*³;

Tiếp đó, tại cuộc họp ngày 17/5/2016 về tình hình thực hiện Đề án “Đổi mới và nâng cao hiệu quả hoạt động giám định tư pháp”, Phó Thủ tướng Trương Hòa Bình đã chỉ đạo: *“Bộ Tư pháp chủ trì, phối hợp với Văn phòng Chính phủ, các Bộ, ngành có liên quan chuẩn bị... tổ chức Hội nghị sơ kết thực hiện Đề án; đề xuất báo cáo Thủ tướng Chính phủ về tiếp tục thực hiện Đề án ở giai đoạn tiếp theo gắn với cải cách tư pháp đến năm 2020 để phát huy kết quả thực hiện Đề án trong thời gian qua và tiếp tục bảo đảm các biện pháp tăng cường chất lượng, hiệu quả hoạt động giám định tư pháp trong thời gian tới”*.

Tại Hội nghị trực tuyến tổng kết 05 năm thực hiện Đề án “Đổi mới và nâng cao hiệu quả hoạt động giám định tư pháp” ngày 25/11/2016, Phó Thủ tướng Thường trực Chính phủ Trương Hòa Bình đã chỉ đạo: *giao Bộ Tư pháp trình Thủ tướng Chính phủ dự thảo Quyết định về việc tiếp tục thực hiện và điều*

³ Thông báo số 418/TB-VPCP ngày 12/11/2013 của Văn phòng Chính phủ về kết luận của nguyên Phó Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Xuân Phúc tại cuộc họp ngày 04/11/2013.

chỉnh nội dung các nhiệm vụ giải pháp của Đề án "Đổi mới và nâng cao hiệu quả hoạt động giám định tư pháp" đến năm 2020 gắn với cải cách tư pháp và thực hiện Luật giám định tư pháp⁴.

Vì vậy, việc xây dựng, trình Thủ tướng Chính phủ dự thảo Quyết định về việc tiếp tục thực hiện và điều chỉnh nội dung các nhiệm vụ giải pháp của Đề án "Đổi mới và nâng cao hiệu quả hoạt động giám định tư pháp" giai đoạn 2 (đến năm 2022) là yêu cầu cần thiết, khách quan.

II. QUAN ĐIỂM CHỈ ĐẠO

1. Tiếp tục thể chế hoá chủ trương của Đảng về Chiến lược cải cách tư pháp đến năm 2020, nâng cao chất lượng hoạt động giám định và đội ngũ người làm giám định, bảo đảm hoạt động giám định đáp ứng tốt các yêu cầu của hoạt động tố tụng, phòng chống tham nhũng, gắn với thực hiện cải cách hành chính, cải cách tư pháp.

2. Khắc phục được những hạn chế, bất cập hiện nay trong tổ chức, hoạt động, quản lý giám định tư pháp: tiếp tục hoàn thiện thể chế giám định tư pháp phải đồng bộ, liên thông, song hành với việc đổi mới pháp luật tố tụng; hoàn thiện hệ thống tổ chức giám định tư pháp phù hợp với tình hình mới, đẩy mạnh xã hội hóa ở các lĩnh vực giám định; ***tạo sự chuyển biến mạnh mẽ, căn bản trong hoạt động giám định tư pháp.***

3. Bảo đảm tính khoa học, phù hợp với thực tiễn, đồng bộ và khả thi, có tính kế thừa, phát triển những kết quả đạt được của Đề án 258 trước đây, tận dụng tối đa kết quả và nguồn lực hiện có.

III. QUÁ TRÌNH XÂY DỰNG ĐỀ ÁN

Thực hiện nhiệm vụ được giao, trong thời gian qua, Bộ Tư pháp đã phối hợp với các Bộ, ngành hữu quan xây dựng "Đề án về đổi mới và nâng cao hiệu quả hoạt động giám định tư pháp".

Để có cơ sở cho việc xây dựng Đề án giai đoạn tiếp theo, Bộ Tư pháp đã chủ trì, phối hợp với các Bộ, ngành hữu quan và các địa phương tiến hành đánh giá, tổng kết 05 năm thực hiện Đề án trong toàn quốc, tổ chức họp liên ngành cho ý kiến định hướng nội dung cơ bản của việc xây dựng dự thảo Đề án.

Dự thảo Đề án được tổ chức lấy ý kiến của các Bộ, ngành có liên quan và Ủy ban nhân dân cấp tỉnh cũng như các tổ chức giám định tư pháp, các cơ quan, tổ chức có liên quan trong tháng 4/2017.

IV. NHỮNG NỘI DUNG CƠ BẢN CỦA ĐỀ ÁN

1. Mục tiêu

Mục tiêu tổng quát của Đề án là tiếp tục đổi mới tổ chức, hoạt động và quản lý giám định tư pháp nhằm tạo chuyển biến mạnh mẽ, căn bản về chất lượng và hiệu quả hoạt động giám định tư pháp, đáp ứng tốt yêu cầu ngày càng cao của hoạt động tố tụng, góp phần vào việc nâng cao chất lượng của hoạt động tố tụng, phòng chống tham nhũng, giúp giải quyết các vụ án được chính xác,

⁴ Thông báo số 04/TB-VPCP ngày 05/01/2016 của Văn phòng Chính phủ.

khách quan và đúng pháp luật, góp phần bảo đảm công lý, công bằng xã hội, đồng thời đẩy mạnh xã hội hóa hoạt động giám định tư pháp bảo đảm đáp ứng yêu cầu của tổ chức, cá nhân ngoài hoạt động tố tụng, góp phần ổn định và phát triển kinh tế - xã hội của đất nước.

Trên cơ sở mục tiêu tổng quát, Đề án cũng xác định các mục tiêu, chỉ tiêu cụ thể của Đề án trong từng giai đoạn, từ năm 2017 đến năm 2022.

2. Các nhiệm vụ và giải pháp của Đề án

Trên cơ sở kết quả tổng kết 05 năm thực hiện Đề án, rà soát các nhiệm vụ giải pháp chưa được thực hiện, chưa hoàn thành hoặc bổ sung một số nhiệm vụ giải pháp theo yêu cầu của tình hình mới, dự thảo Đề án đưa ra 05 nhóm nhiệm vụ, giải pháp như sau:

2.1. Tiếp tục hoàn thiện chế định giám định tư pháp, tạo cơ sở pháp lý đầy đủ, thống nhất, đồng bộ, khả thi cho tổ chức, hoạt động, quản lý giám định tư pháp đáp ứng yêu cầu cải cách tư pháp, cải cách pháp luật và phòng, chống tham nhũng trong tình hình mới

Một trong những giải pháp quan trọng trong việc tiếp tục đổi mới và nâng cao hiệu quả hoạt động giám định tư pháp là tiếp tục hoàn thiện chế định giám định tư pháp. Trước mắt, cần khẩn trương ban hành đầy đủ các quy trình giám định chuẩn, thời hạn giám định ở những lĩnh vực chưa có như tài chính, ngân hàng, xây dựng, thông tin và truyền thông, tài nguyên và môi trường, nông nghiệp và phát triển nông thôn, đầu tư, văn hóa...; sửa đổi, bổ sung quy trình giám định ở lĩnh vực pháp y để bảo đảm khoa học và phù hợp với thực tiễn; sửa đổi, bổ sung các quy định về chi phí giám định tư pháp và có hướng dẫn cụ thể để bảo đảm áp dụng, thực hiện trên thực tế, phù hợp với tính chất, yêu cầu đặc thù của hoạt động giám định tư pháp và đáp ứng yêu cầu thực tiễn của hoạt động tố tụng.

Tiếp đó là sửa đổi, bổ sung Luật Giám định tư pháp theo hướng đẩy mạnh xã hội hóa giám định tư pháp và đổi mới quản lý nhà nước về giám định tư pháp, giao nhiệm vụ quản lý cho các Bộ, ngành chủ quản và Ủy ban nhân dân cấp tỉnh, đồng thời phát huy vai trò, trách nhiệm của các cơ quan tiền hành tố tụng cho phù hợp với yêu cầu của tình hình mới, bảo đảm sự gắn kết, liên thông, đồng bộ với việc sửa đổi các quy định có liên quan trong Bộ luật tố tụng hình sự, Bộ luật tố tụng dân sự, Luật tố tụng hành chính và các văn bản khác có liên quan.

2.2. Hoàn thiện hệ thống tổ chức giám định tư pháp từ Trung ương xuống địa phương và tăng cường cơ sở vật chất, bảo đảm điều kiện hoạt động giám định tư pháp

2.2.1. Củng cố, hoàn thiện hệ thống và bảo đảm điều kiện hoạt động cho tổ chức giám định tư pháp công lập

Việc củng cố, phát triển, hoàn thiện hệ thống tổ chức giám định pháp y, pháp y tâm thần, kỹ thuật hình sự là nội dung rất quan trọng trong việc tiếp tục đổi mới về mặt tổ chức nhằm bảo đảm cho việc nâng cao hiệu quả hoạt động

giám định tư pháp nói chung, giám định pháp y, pháp y tâm thần và kỹ thuật hình sự nói riêng. Trong đó, có nhiệm vụ củng cố và phát triển tổ chức giám định pháp y ở cấp tỉnh bảo đảm phát huy nguồn lực hiện có, khắc phục tình trạng chông chéo về chức năng, nhiệm vụ hiện nay ở các địa phương. Đồng thời, để bảo đảm hiệu quả đầu tư và đáp ứng kịp thời các yêu cầu giám định vượt quá khả năng của các tổ chức giám định ở cấp tỉnh thì cần phải xây dựng và đầu tư phát triển các cơ sở giám định pháp y, pháp y tâm thần và kỹ thuật hình sự theo khu vực, vùng miền, có trọng tâm, trọng điểm và bảo đảm điều kiện cơ sở vật chất, đặc biệt là trụ sở, trang thiết bị, phương tiện như là một điều kiện bảo đảm quan trọng cho việc nâng cao hiệu quả hoạt động giám định tư pháp ở ba lĩnh vực này.

2.2.2. Thực hiện xã hội hóa, tạo cơ sở pháp lý và hỗ trợ thành lập tổ chức giám định tư pháp ngoài công lập ở tất cả các lĩnh vực, nhất là các lĩnh vực có nhiều nhu cầu giám định

Nhằm đẩy mạnh hơn nữa xã hội hóa hoạt động giám định tư pháp, dự thảo Đề án đã giao nhiệm vụ chủ trì nghiên cứu, xây dựng và trình Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án tăng cường xã hội hóa hoạt động giám định tư pháp trong thời gian tới cho Bộ Tư pháp. Đồng thời, có quy định về tổ chức thí điểm thành lập Văn phòng giám định tư pháp ở một số lĩnh vực, chuyên ngành mà người dân, xã hội có nhu cầu lớn như một số chuyên ngành trong lĩnh vực kỹ thuật hình sự (dấu vết tài liệu, ADN...) và một số lĩnh vực khác theo chỉ đạo của Phó Thủ tướng Trương Hòa Bình tại Hội nghị tổng kết 05 năm thực hiện Đề án. Nghiên cứu, đề xuất sửa đổi Nghị quyết số 49-NQ/TW ngày 02/6/2005 của Bộ Chính trị về Chiến lược cải cách tư pháp đến năm 2020 theo hướng tăng cường xã hội hóa giám định tư pháp ở những lĩnh vực có nhiều nhu cầu giám định.

2.2.3. Củng cố, phát triển mạng lưới các tổ chức giám định tư pháp theo vụ việc ở các lĩnh vực theo hướng chú trọng năng lực, chất lượng và gắn với yêu cầu của hoạt động tố tụng

Đối với các lĩnh vực giám định văn hoá, tài chính - kế toán, xây dựng, môi trường, khoa học - công nghệ, thông tin - truyền thông và các lĩnh vực khác mà có nhu cầu không lớn hoặc không thường xuyên, không cần nhà nước bảo đảm thì tiến hành xã hội hóa thông qua hình thức đẩy mạnh việc huy động, thu hút các cơ quan, các tổ chức chuyên môn có năng lực vào hoạt động giám định tư pháp. Để thực hiện được nội dung này, Đề án đã đưa ra giải pháp rà soát, củng cố, phát triển danh sách các tổ chức giám định tư pháp theo vụ việc ở các lĩnh vực không có tổ chức giám định tư pháp công lập theo hướng chú trọng năng lực, chất lượng và gắn với nhu cầu của hoạt động điều tra, truy tố, xét xử, bảo đảm đáp ứng tốt yêu cầu của hoạt động tố tụng, nhất là giải quyết án tham nhũng, cũng như ban hành, thực hiện các chính sách ưu đãi, thu hút các tổ chức chuyên môn (trong nhà nước và khu vực ngoài nhà nước) có năng lực tốt và uy tín ở lĩnh vực không có tổ chức giám định tư pháp công lập tham gia hoạt động giám định tư pháp.

2.3. Phát triển đội ngũ người giám định tư pháp cả về số lượng và chất lượng, bảo đảm đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ

Để nâng cao số lượng và chất lượng đội ngũ người giám định tư pháp, bảo đảm đáp ứng kịp thời yêu cầu ngày càng cao của hoạt động tố tụng thì cần tiếp tục tăng cường đào tạo nguồn, bồi dưỡng nghiệp vụ giám định, kiến thức pháp lý cho đội ngũ người giám định tư pháp theo yêu cầu và đặc thù của từng lĩnh vực giám định; rà soát, củng cố và phát triển đội ngũ giám định viên tư pháp và người giám định tư pháp theo vụ việc ở từng lĩnh vực gắn với nhu cầu giám định của hoạt động tố tụng bảo đảm phục vụ kịp thời, có chất lượng yêu cầu hoạt động điều tra, truy tố và xét xử, phòng chống tham nhũng; đặc biệt là hoàn thiện và thực thi chính sách đãi ngộ thỏa đáng về vật chất và phi vật chất đối với những người làm giám định tư pháp. Đây được coi là một trong những nhóm giải pháp quan trọng, trực tiếp bảo đảm tiếp tục nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động giám định tư pháp.

2.4. Nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động giám định tư pháp, đổi mới hoạt động trưng cầu, yêu cầu giám định, đánh giá kết luận giám định

Để thực hiện nhiệm vụ này, Đề án đã đưa ra các giải pháp để bảo đảm điều kiện, thời hạn và chất lượng việc thực hiện giám định (hướng dẫn và tổ chức thực hiện cơ chế tiếp nhận, thực hiện giám định; cơ chế khai thác, sử dụng thiết bị chuyên dụng của các cơ sở khoa học, kỹ thuật và tổ chức chuyên môn vào hoạt động giám định tư pháp); hướng dẫn về căn cứ, cách thức trưng cầu, yêu cầu giám định, đánh giá kết luận giám định theo nguyên tắc coi trọng yếu tố năng lực, chất lượng giám định, sự độc lập của tổ chức, cá nhân được trưng cầu, yêu cầu và thực hiện giám định theo hướng bảo đảm sự bình đẳng của các bên tố tụng trong việc thu thập, xác lập, cung cấp các kết luận giám định với tư cách là một loại chứng cứ đặc thù; bảo đảm nguồn kinh phí cho các cơ quan tố tụng chi trả đầy đủ, kịp thời chi phí, bồi dưỡng giám định; ban hành hướng dẫn và tổ chức thực hiện thống kê về giám định tư pháp trong hoạt động tố tụng; đẩy mạnh cung cấp dịch vụ chuyên môn của các tổ chức giám định tư pháp phục vụ cho tổ chức, cá nhân trong xã hội trong các giao dịch dân sự, kinh tế và tự giải quyết các tranh chấp.

2.5. Nâng cao hiệu lực, hiệu quả, đổi mới cơ chế quản lý nhà nước về công tác giám định tư pháp và thực thi pháp luật

Đề án đưa ra các giải pháp nhằm tiếp tục đổi mới hoạt động quản lý nhà nước đối với công tác giám định tư pháp theo hướng nghiên cứu, đề xuất hướng phi tập trung hóa quản lý nhà nước về giám định tư pháp nhằm phát huy tối đa vai trò, trách nhiệm của các Bộ, ngành chuyên môn chủ quản và Ủy ban nhân dân cấp tỉnh trong quản lý nhà nước về hoạt động giám định tư pháp thuộc thẩm quyền, phạm vi quản lý; phát huy trách nhiệm của hệ thống các cơ quan tiến hành tố tụng đối với hoạt động giám định tư pháp; tăng cường vai trò của các hiệp hội, tổ chức nghề nghiệp trong từng lĩnh vực giám định.

3. Tổ chức thực hiện

Để bảo đảm thực thi các nhiệm vụ và giải pháp, Đề án đã xác định rõ thời gian, cơ quan chủ trì, phối hợp thực hiện từng nhiệm vụ cụ thể; yêu cầu các Bộ, ngành và địa phương khẩn trương xây dựng Kế hoạch triển khai thực hiện; đồng thời yêu cầu củng cố, kiện toàn, bảo đảm điều kiện và nâng cao chất lượng hoạt động của Ban chỉ đạo và Tổ Thư ký giúp việc Ban Chỉ đạo thực hiện Đề án ở cấp Trung ương và các địa phương.

Bên cạnh đó, để bảo đảm điều kiện thực hiện Đề án, Đề án quy định nguồn kinh phí thực hiện Đề án theo quy định của pháp luật về phân cấp ngân sách, đồng thời giao Bộ Tài chính chủ trì, phối hợp với Bộ Tư pháp hướng dẫn việc lập dự toán, cân đối, bố trí, quản lý và sử dụng kinh phí để bảo đảm thực hiện các nhiệm vụ, hoạt động của Đề án có hiệu quả, thiết thực và tiết kiệm.

V. VẤN ĐỀ XIN Ý KIẾN

Theo kết luận của Phó Thủ tướng Trương Hòa Bình tại Hội nghị tổng kết 05 năm thực hiện Đề án thì Bộ Tư pháp được giao chủ trì xây dựng và trình Thủ tướng Chính phủ dự thảo Quyết định về việc tiếp tục thực hiện và điều chỉnh nội dung các nhiệm vụ giải pháp của Đề án "Đổi mới và nâng cao hiệu quả hoạt động giám định tư pháp" đến năm 2020⁵. Tuy nhiên, tại cuộc họp liên ngành ngày 27/02/2017 tại Bộ Tư pháp cho ý kiến về định hướng xây dựng dự thảo Đề án, đại biểu của nhiều Bộ, ngành, cơ quan cho rằng, nay đã là năm 2017, nếu Đề án ở giai đoạn tiếp theo thực hiện đến năm 2020 thì chỉ được khoảng hơn 3 năm là quá ngắn, không đủ thời gian cho việc thực hiện nhiều nhiệm vụ giải pháp, nên đã đề nghị cơ quan chủ trì điều chỉnh thời gian thực hiện Đề án ở giai đoạn tiếp theo cho đủ 5 năm và đến 2022 thay vì là năm 2020. Vì vậy, hiện nay, dự thảo Đề án đang đề thời hạn thực hiện và tên gọi Đề án đến năm 2022, đề nghị các Bộ, ngành và địa phương cho ý kiến về vấn đề này.

Trên đây là một số nội dung cơ bản của Dự thảo Quyết định phê duyệt Đề án "Đổi mới và nâng cao hiệu quả hoạt động giám định tư pháp" giai đoạn 2, Bộ Tư pháp kính trình Thủ tướng Chính phủ xem xét, phê duyệt./.

BỘ TRƯỞNG

Nơi nhận:

- Như trên;
- Phó Thủ tướng Trương Hòa Bình (để b/c);
- Ban chỉ đạo cải cách tư pháp trung ương (để b/c);
- Văn phòng Chính phủ (để phối hợp);
- Ban chỉ đạo TW về phòng, chống tham nhũng;
- Các Bộ, cơ quan ngang Bộ;
- Tòa án nhân dân tối cao, Viện Kiểm sát nhân dân tối cao (để phối hợp);
- Lưu: VT, Cục BTTP.

Lê Thành Long

⁵ Giai đoạn 1 từ năm 2010- 2015 và giai đoạn tiếp theo được tính từ 2016 đến 2020)